

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Ndob/2/2024
Identifikačné číslo spisu:	1323203380
Dátum vydania rozhodnutia:	29.02.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Andrea Moravčíková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1323203380.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej PhD. a členiek senátu JUDr. Ivany Nemčekovej a JUDr. Lenky Praženkovej v spore žalobcu LEOPARD PRODUCTION, s.r.o., Sreznevského 3, Bratislava, IČO: 44 387 407, zastúpeného MST PARTNERS, s.r.o., Laurinská 3, Bratislava, IČO: 36 861 545 proti žalovanému British American Tobacco (Czech Republic), s.r.o., Karolinská 654/2, Praha, Česká republika, IČO: 61 775 339, zastúpeného VAVRO LEGAL, s.r.o., Vysoká 14, Bratislava, IČO: 54 571 821, o zaplatenie 142 474,50 eur s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 62Cb/18/2023, o určenie súdu príslušného na prejednanie a rozhodnutie sporu, takto

rozhodol:

Na prejednanie a rozhodnutie sporu je príslušný Mestský súd Bratislava III.

Odôvodnenie

Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) bol Mestským súdom Bratislava III predložený spis vedený pod sp. zn. 62Cb/18/2023 na rozhodnutie o príslušnosti podľa ust. § 38 Civilného sporového poriadku (zák. č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov; ďalej len „CSP“).

2. Mestský súd Bratislava III uviedol, že v predmetnej veci ide o obchodnoprávny spor medzi dvomi podnikateľmi (žalobca so sídlom v Bratislave a žalovaný so sídlom v Prahe v Českej republike) o zaplatenie zmluvného plnenia na základe služieb poskytnutých žalobcom žalovanému.

3. Ďalej uviedol, že žalovaný v konaní (v odpore proti európskemu platobnému rozkazu a následne aj v duplike) namietal nedostatok právomoci slovenského súdu, ako aj nedostatok príslušnosti Mestského súdu Bratislava III. Mestský súd Bratislava III bol názoru, že právomoc slovenských súdov je daná podľa ust. čl. 7 ods. 1 písm. b) Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12.12.2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov

v občianskych a obchodných veciach (ďalej aj „Nariadenie č. 1215/2012“ alebo „Nariadenie Brusel I bis“), keďže žalobca poskytoval žalovanému zmluvné plnenie v rôznych mestách na území celej Slovenskej republiky. Mestský súd Bratislava III je príslušný na prejednanie obchodnoprávných sporov pre územný obvod Krajského súdu v Bratislave, jeho príslušnosť však nie je možné založiť podľa žiadneho ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), keďže žalovaný má sídlo v Českej republike a do úvahy neprichádza ani aplikácia ust. § 19 CSP, upravujúceho príslušnosť danú na výber, a ani ust. § 20 CSP o výlučnej miestnej príslušnosti.

4. Na záver uviedol, že podmienky pre určenie príslušnosti súdu na prejednanie a rozhodnutie daného sporu absentujú, hoci pre Mestský súd Bratislava III nasvedčujú viaceré okolnosti (časť zmluvného plnenia sa realizovala v jeho obvode, v jeho obvode má sídlo žalobca aj právni zástupcovia sporových strán), a keďže si napriek uvedenému nemôže Mestský súd Bratislava III založiť sám príslušnosť v tejto veci, predložil spis najvyššiemu súdu na rozhodnutie o príslušnosti podľa ust. § 38 CSP.

5. Podľa § 36 ods. 1 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania (ods. 2).

6. Podľa § 38 CSP, ak ide o spor, ktorý patrí do právomoci súdov Slovenskej republiky, ale podmienky miestnej príslušnosti chýbajú alebo ich nemožno zistiť, najvyšší súd určí, ktorý súd spor prejedná a rozhodne.

7. Podľa § 41 CSP, súd skúma miestnu príslušnosť iba na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí; výlučnú miestnu príslušnosť skúma aj bez námietky na začiatku konania.

8. Podľa čl. 4 ods. 1 Nariadenia č. 1215/2012, ak nie je v tomto nariadení uvedené inak, osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu.

9. Podľa čl. 5 ods. 1 Nariadenia č. 1215/2012, osoby s bydliskom na území členského štátu možno žalovať na súdoch iného členského štátu len na základe kritérií upravených v oddieloch 2 až 7 tejto kapitoly.

10. Podľa čl. 7 ods. 1 písm. a) Nariadenia č. 1215/2012, osobu s bydliskom na území členského štátu možno žalovať v inom členskom štáte v zmluvných veciach na súdoch podľa miesta zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby.

11. Podľa čl. 7. ods. 1 písm. b) Nariadenia č. 1215/2012, osobu s bydliskom na území členského štátu možno žalovať v inom členskom štáte: na účely tohto ustanovenia, ak sa účastníci zmluvy nedohodli inak, je miestom zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby

- pri predaji tovaru miesto v členskom štáte, kam sa podľa zmluvy tovar dodal alebo mal dodať,
- pri poskytnutí služieb miesto v členskom štáte, kde sa podľa zmluvy služby poskytli alebo mali poskytnúť.

12. Podľa čl. 6 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1896/2006 z 12.12.2006, ktorým sa zavádza európske konanie o platobnom rozkaze (ďalej len „Nariadenie č. 1896/2006“), na účely uplatňovania tohto nariadenia sa právomoc súdu určuje v súlade s príslušnými pravidlami práva Spoločenstva, najmä s nariadením (ES) č. 44/2001 (dnes Nariadenie č. 1215/2012 - pozn. najvyššieho súdu).

13. Podľa čl. 16 ods. 1 až 3 Nariadenia č. 1896/2006, odporca môže na súd pôvodu podať odpor proti

európskemu platobnému rozkazu prostredníctvom vzorového tlačiva F, ako je uvedené v prílohe VI, ktoré sa mu zašle spolu s európskym platobným rozkazom. Odpor sa musí zaslať do 30 dní od doručenia rozkazu odporcovi. Odporca v odpore uvedie, že pohľadávku popiera, pričom nemusí uviesť dôvody.

14. Podľa čl. 17 ods. 1 Nariadenia č. 1896/2006, ak sa odpor podá v lehote ustanovenej v článku 16 ods. 2, konanie pokračuje na príslušnom súde členského štátu pôvodu v súlade s pravidlami riadneho občianskeho súdneho konania, pokiaľ navrhovateľ vyslovene nepožiadala o ukončenie konania v takomto prípade. Ak si navrhovateľ uplatňoval svoju pohľadávku prostredníctvom európskeho platobného rozkazu, nič vo vnútroštátnom práve nesmie mať vplyv na jeho postavenie v nasledujúcom riadnom občianskom súdnom konaní. Pokračovanie konania ako riadneho občianskeho súdneho konania v zmysle odseku 1 sa riadi právom členského štátu pôvodu (čl. 17 ods. 2 Nariadenia č. 1896/2006).

15. Najvyšší súd konštatuje, že z obsahu súdneho spisu je zrejmé, že žalobca sa návrhom na vydanie európskeho platobného rozkazu (ďalej aj „EPR“), doručeného Mestskému súdu Bratislava III, domáhal voči žalovanému zaplatať peňažnej sumy 142 474,50 eur s príslušenstvom. Žalobca v návrhu v bode 3. označenom ako „Dôvody súdnej právomoci“ uviedol kód 02, označený ako „miesto výkonu predmetného záväzku“. Ďalej v bode 6. označenom ako „Pohľadávka“ žalobca špecifikoval, že pohľadávka sa týka „zmluvy o poskytovaní služieb - iné“ (bod 6. kód 1 časť 12), okolnosťou je „nezaplatenie“ (bod 6. kód 2 časť 30) a v rámci iných údajov označil „druh tovaru a služieb“ (bod 6. kód 3 časť 44). Mestský súd Bratislava III vydal EPR dňa 13.10.2023 pod sp. zn. 62/Cb/18/2023, ktorý bol žalovanému doručený dňa 23.10.2023 aj s návrhom žalobcu na jeho vydanie. Žalovaný voči EPR podal odpor spolu s vyjadrením k návrhu na vydanie EPR, kde okrem iného uplatnil námietku nedostatku právomoci a miestnej príslušnosti Mestského súdu Bratislava III.

16. Keďže postupu podľa ut. § 38 CSP predchádza zistenie, či ide o spor, ktorý patrí do právomoci slovenských súdov, najvyšší súd uvádza, že žalovaný je zahraničnou právnickou osobou so sídlom v členskom štáte Európskej únie. Preto najvyšší súd aplikoval pri skúmaní právomoci slovenského súdu a určení miestne príslušného slovenského súdu čl. 7 ods. 1 Nariadenia č. 1215/2012, podľa ktorého osobu s bydliskom na území členského štátu možno žalovať v inom členskom štáte:

- a) v zmluvných veciach na súdoch podľa miesta zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby,
- b) na účely tohto ustanovenia, ak sa účastníci zmluvy nedohodli inak, je miestom zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby:
 - pri predaji tovaru miesto v členskom štáte, kam sa podľa zmluvy tovar dodal alebo mal dodať,
 - pri poskytnutí služieb miesto v členskom štáte, kde sa podľa zmluvy služby poskytli alebo mali poskytnúť.

17. Skutkové okolnosti podstaty žalobcom uplatneného nároku podliehajú úprave článku 7 ods. 1 písm. b) Nariadenia č. 1215/2012, podľa ktorého osobu s bydliskom na území členského štátu možno žalovať v inom členskom štáte v zmluvných veciach pri poskytovaní služieb na súdoch podľa miesta poskytnutia služieb, ktoré sú predmetom žaloby. Ako vyplýva zo skutkového odôvodnenia návrhu na vydanie EPR, služby žalobca žalovanému poskytol na území Slovenskej republiky, najvyšší súd preto ustálil, že v danom prípade ide o spor, ktorý patrí do právomoci súdov Slovenskej republiky podľa § 3 CSP. Najvyšší súd preto skúmal naplnenie podmienok pre postup v zmysle § 38 CSP.

18. Predpokladom postupu podľa § 38 CSP je zistenie, že spor, ktorý sa má prejednať, síce patrí do právomoci súdov Slovenskej republiky, avšak podmienky na určenie miestnej príslušnosti chýbajú, resp. tieto podmienky nie je možné zistiť. Postup podľa uvedeného ustanovenia je teda možný v prípade, ak súd, ktorý má spor prejednať dospeje k tomu, že: (1) tento spor patrí do právomoci súdov Slovenskej republiky, (2) sám na jeho prejednanie nie je miestne príslušný a (3) objektívne nie je schopný vyvodit' záver o tom, ktorý súd je miestne príslušný na jeho prejednanie (či už z dôvodu absencie podmienok

na určenie miestnej príslušnosti alebo z dôvodu nemožnosti zistenia týchto podmienok); pričom tieto podmienky musia byť splnené kumulatívne. Súčasne bola v splnená podmienka podľa § 41 CSP.

19. Najvyšší súd pri určení miestne príslušného súdu vychádzal zo skutočnosti, že v predloženej veci ide o spor týkajúci sa nároku na zaplatenie odmeny za služby poskytnuté žalobcom pre žalovaného v rámci viacerých miest nachádzajúcich sa v rôznych súdnych obvodoch v rámci celého územia Slovenskej republiky. Je zrejmé, že žalobca má miesto podnikania na Slovensku, v obvode Mestského súdu Bratislava III, a žalovaný má sídlo v Prahe v Českej republike. Žalobca svoj návrh na vydanie EPR podal na Mestskom súde Bratislava III (kde má sídlo, v obvode daného súdu majú sídla právni zástupcovia sporových strán, pričom v obvode Mestského súdu Bratislava III sa realizovala aj časť zmluvného plnenia).

20. Vzhľadom na skutočnosť, že podľa obsahu spisu sa predmet zmluvného plnenia viaže na územie Slovenskej republiky (tu poskytnutie služieb - vypracovania tourplánu, realizácia GGT prevádzok, inštalácia unitiek a realizácia jednotlivých služieb žalobcom v prevádzkach označených žalovaným za účelom podpory predaja špecifikovaného produktu), najvyšší súd po zvážení všetkých okolností dospel k záveru, že rozumnému usporiadaniu veci v súlade so zásadami hospodárnosti, účelnosti a efektívnosti civilného sporového konania, sa javí ako najvhodnejšie riešenie určiť ako miestne príslušný Mestský súd Bratislava III.

21. Vzhľadom na splnenie podmienky právomoci slovenských súdov v danej veci a zároveň s ohľadom na chýbajúce podmienky miestnej príslušnosti, ktorú nie je možné určiť ani podľa § 19 CSP a § 20 CSP, určil najvyšší súd postupom podľa § 38 CSP na prejednanie a rozhodnutie v danej veci Mestský súd Bratislava III ako súd miestne príslušný, keďže bol naň podaný samotný návrh, ako aj z dôvodu, že v obvode Mestského súdu Bratislava III má sídlo žalobca a právni zástupcovia oboch strán sporu, teda tento súd je dostatočne dostupný obom sporovým stranám.

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.